

Glas za veznikov

Leto I - Št. 67

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, četrtek 6. septembra 1945

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Via S. Pellico 4 - Telefon št. 93854

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni oglasi L. 12. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 12. Davek ni vnet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema Unione Pubblicità Italiana S. A., Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

Sesti september

Trst, 6. septembra
Sestega septembra 1930 je bila na vojaškem velbaliku Banjici pri Beogradu pomembna jugoslovanska narodna in vojaška svetovna. Na rojstni dan takratnega prestolonaslednika in sedanjega jugoslovanskega kralja Petra II. je njegov oče, pokojni kralj Aleksander, ki je štiri leta nazaj padel kot žrtev politične zarote v Marseille, razvil in predal jugoslovanski vojski nove polkovne zastave, ki naj bi po njegovih besedah nadomestile stare s slavo ovence z zastavo, pod katerimi so se najboljši jugoslovanski sinovi v slavni boj borili za večjo dobroto — narodno svobodo.

Na to pomembno svetovno, katero je kralj Aleksander hotel nakazati vstop Jugoslavije v novo dobo, v kateri bi simbol vojaških zastav — boj za svobodo — bil vodilo vsem tudi v bodoče, je takratni italijanski fašistični režim odgovoril s najpogostejšim dejanjem, ki ga je bilo mogoče pričakovati v kulturnem svetu.

Istega dne in skoro ob istem času je fašistična nazovna justica dvignila roko. Padli so strelci in štiri mlada v hrbet zadeta slovenska življenja so brez moči omahnila na zemljo, ki so jo vedno zvesto ljubili. Kraški svet je vpijal kri, ki je nekaj tretinov prej vroče plala v pridu sreče, ki mora priti tudi tej zemlji, ki ji usoda sicer nikoli ni zgodovini ni bila posebno naklonjena.

Ferdo Bidovec, Franjo Marušić, Zvonimir Miloš, Vekoslav Valentič... Dva Trstana, Kraševci in Istrani... Posebno sodeluje iz Rima, ki jih je sodilo, je v njih obsodilo vse, ki niso hoteli kloniti glave pred fašističnimi zatratili, ki se niso hoteli izneveriti besedi svojih dedov in očetov, ki niso nikdar pozabili, kaj pomeni velika beseda — svoboda.

Danes, ko demokratični svet obračunava in je že skoro popolnoma obračunat z vsemi fašizmi, je spomin na Basovico in njene žrtve, ki so padle ob tako nenavadnih in poniževalnih okoliščinah, sveta dolžnost vsakega resničnega prijatelja demokracije, ki je edina prava zagovornica velikih svobod: svobode čustvovanja in izražanja misli, svobode pred nasiljem in ustrahovanjem, svobode narodnosti in verske pripadnosti in tudi svobode oddoljevanja spominu velikim žrtvam po svojem najboljšem tolčenju in vesti.

Bidovec, Marušić, Miloš in Valentič so simboli teh večnih in neumrljivih svobod, po katerih je in bo svet vedno težal. Ti štirje mladi ljudje so bili pred petnajstimi leti in so tudi danes svetilniki na poti, po kateri je hodil in bi tudi danes moral hoditi vsakdo, ki se ob tragični obletnici čiste srca klanja njihoveemu svetlemu spominu in resničnim okoliščinam, zaradi katerih so morali umreti.

Tomaž Lisec

Seslanek zunanjih ministrov petih velesil v Londonu

Mirovne pogodbe s premaganimi državami v Evropi - Razvoj romunske notranje krize

London, 6. septembra
Prva seja splošnega sveta zunanjih ministrov bo v sredo 11. t. m. v Londonu. Vsi glavni zastopniki zavezniških držav prišli v London verjetno že konec tega tedna. Velesile bodo zastopali: Ernest Bevin Veliko Britanijo, Molotov Sovjetsko zvezo, James Byrnes Združene države, Bidault Francijo in Kitajski zunanji minister Kijatsko.

Naloga petih zunanjih ministrov bo pripraviti načrte za mirovne pogodbe z Italijo, Romunijo, Belgijo, Madžarsko in Finsko. Načrte bodo potem predložili v pretrpih novi mednarodni ustanovi Združenih narodov. Prav tako bodo tudi sestavili predloge za rešitev raznih omejitev odprtih vprašanj. Ki so ostala še nerešena ob koncu vojne v Evropi. Prav tako bodo razpravljali o vprašanju Nemčije.

Naloga zunanjih ministrov bo tudi določiti vse potrebno za ustanovitev stalnega tajništva, kjer bodo zastopane vse velesile. Zastopniki velesil, ki bodo delali v tem stalnem tajnistvu, bodo skrbeli za redno odpravljanje poslov.

Predsednik Truman je odobril načrt, ki ga bo ameriški zunanji minister Byrnes predložil na konferenci zunanjih ministrov v Londonu. Načrt vsebuje poleg drugih stvari tudi načrt

ATOMSKA BOMBA

Strahoten učinek v Hirošimi

Poročilo vojnih dopisnikov - Atomska bomba na padalu je eksplodirala v višini 500 metrov

Hirošima, 6. septembra
Dopisniki so pristali v večerndruvo na letališču v Kure in so se odpeljali z avtomobili v Hirošimo. Pot iz letališča v Hirošimo je bila 20 kilometrov dolga. Hirošima je bila v vojnem času 300 do 400.000 prebivalcev. Ob prihodu v Hirošimo so videli ameriški dopisniki sledečo sliko:

«Po cestah ob katerih ni nobenih hiš odmeva bobnenje motorjev.» Hirošima slika porušenih poslopij se dviga v žalostni osamelosti sredi popolnih ruševin. Palače, ki so bile nekoč pomembne priče moči japonskega cesarstva, so dobesedno izravnane z zemljo.

Ako primerjamo Hirošimo z Berlinom, Hamburgom in Končno z Berlinom, imamo vtis, kot da bi ta nemška mesta bila skoraj nedotaknjena. Vse kar je ostalo od cesarske palače, ki je bila tako veličastna, je kup cementa, ki spominja na temelja kakšne tovarne. Od maloštevilnih ostankov tovarn, ki jih moremo še spoznati, je samo ena, ki se da še uporabiti.

Po japonskih poročilih je bilo v Hirošimi do 1. septembra 53.000 mrtvih. Japonski dopisniki so izjavili, da je vzrok, zakaj je število mrtvih tako veliko v tem, da je ljudstvo, ki je navajeno na napade stotin in se več letal polagalo zelo majhno pažnjo na večerndruvo, ki je krožila nad mestom in je nosila atomsko bombo. Rekli so, da je bil dan znak alarma, toda kmalu potem je bil dan zopet znak, da je bila letalska novarnost mimo in zaradi tega je bilo mnogo ljudi na cestah. Atomska bomba so vrtili s padalom in je eksplodirala v višini 500 metrov. Japonci so rekli, da ne nameravajo obnoviti Hirošime.

Slika prikazuje področje mesta Hirošime, na katero je 5. avgusta padla prva atomska bomba.

Negrin upa v republikansko vladu v pregnanstvu

Mehika, 6. septembra
Položaj republikanske vlade v pregnanstvu pod vodstvom ministrskega predsednika Josea Girala se je okrepil, ki je zadnji vodje španske republike Juan Negrin, ki ni član nove vlade, dejal svojim pristavcem, da vsi Španci, kateri koli stranki pripadajo, morajo podpreti vlado Girala, ki je zakonita vlada Španje. Negrin je dodal, da bi propast te vlade, ki skuša vzpostaviti republiko, pomenila propast posameznika. Tej vladi je treba dati vsaj pomoč in nuditi popolno odločitev. Negrin je dejal: «Jaz želim tej vladi popoln uspeh. Notranja pomoč in Španjci je neobhodno potrebna za uspeh. Nevarni del Španje bi se lahko smatral kot naklonjen samo, da bi se mu zagotovilo, da republikanska vlada predstavlja red in mir.»

Radijska postaja v Singapuru je naznanila, da so se britanske in indijske čete brez incidentov izkrcale v Singapuru. Poročilo dodaja, da so se izkrcanje izvedlo v največjem redu. Radijska postaja je nedotaknjena. Najprej se je izkrcal drugi bataljon I. polka «Pendab» s pomočjo lahkih ladij na glavni singapurski pomol, ki so ga imeli Japonci v svojih rokah od 16. februarja 1942. Britanski silam, ki so se izkrcale čete, so se v terek pridružil štirje japonski minolovci, ki so po prejetih novostih dvignili trdnjavo zaslavo. Poročilo se je tem pridružil še drugi s čim.

Leon Blum v Londonu

Pariz, 6. septembra
«Reuter» sporoča, da je Leon Blum, vodja francoske socialistične stranke, v terek ponudil odstopati v London, potem ko je imel dolg razgovor z generalom De Gaulleom.

Objava romunske vlade

Washington, 6. septembra
Po zadnjih poročilih je romunski ministri predložili Gropa obiskal Moskvo, kjer je bil sprejet pri generalisim Stalina. Moskovski radio poroča, da je romunska vlada danes izdala posebno izjavo, v kateri vztraja na stabilnosti, ki je uvedla v Romuniji demokratičen red. Izjava vsebuje tudi napade na tako zvene reakcionarne kroge, kjer izdajo zastopane vse velesile. Zastopniki velesil, ki bodo delali v tem stalnem tajnistvu, bodo skrbeli za redno odpravljanje poslov.

JAPONSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK:

«Naš umik na Guadalcanalu» prvi korak k zavezniški zmagi

Otok Wake osvobojen - Prevoz osvobojenih zavezniških vojakov v domovino - Japonske vojne izgube

Jokohama, 6. septembra
General MacArthur je javil, da bo v soboto prva konjeniška divizija Združenih držav zasedla Tokio.

Po predaji japonske posadke, ki je štela 1200 vojakov, je danes na otoku Wake zopet zaplaval ameriška zastava.

Moskovski radio poroča, da so sovjetske čete ujele generala Jamada Otodza, vrhovnega poveljnika japonske armade v Kvantungu.

Radijska postaja v Singapuru je naznanila, da so se britanske in indijske čete brez incidentov izkrcale v Singapuru. Poročilo dodaja, da so se izkrcanje izvedlo v največjem redu. Radijska postaja je nedotaknjena. Najprej se je izkrcal drugi bataljon I. polka «Pendab» s pomočjo lahkih ladij na glavni singapurski pomol, ki so ga imeli Japonci v svojih rokah od 16. februarja 1942. Britanski silam, ki so se izkrcale čete, so se v terek pridružil štirje japonski minolovci, ki so po prejetih novostih dvignili trdnjavo zaslavo. Poročilo se je tem pridružil še drugi s čim.

Prva seja japonskega parlamenta

Posebni Reuterjev dopisnik v Tokiu, David Brown, ki je večer na galeriji za dopisnike prisostvoval otvoritveni seji japonskega parlamenta, je poslal nekatero podrobno o slovesnosti, katere se je japonski cesar prvič udeležil.

Cesar Hirohito je sedel na prestolu, ki je bil nekoliko višje kot sedež predsednika parlamenta. Cesarji aragot je bil prejeten z rdečim blagom, cesar je govoril obema zborovanca. Dvorana je imela svečan ter veličasten videz. V klopi poslancev so sedeli ministri predsednika Higakijima, ministri brez listine princ knez Konoje, minister morarstva admiral Mitamura-Yonai ter vojni minister general Šimonura. Vsi poslanci in vsi Japonci, ki so bili poslani na prisostvovalje otvoritveni seji japonskega parlamenta, so bili preveženi ob navzočnosti cesarja. Japonski uradnik, ki je govoril s Reuterjevim dopisnikom, se je

veakokrat globoko priklonil, kadar je izrekel ime Mitada. Knez Higakijima kot prvi govoril zborovni o dogodkih, ki so pristili japonsko vladu, da sprejme pogoje potdamškega sestanka. Govorilo, da ne bi nikoli obsojal tega sklepa, kajti vse opozicijske stranke so se dolgo časa leven parlamenta ter člani japonske stranke, ki je v vsem odvisna od vlade. Sedajni parlament bodo razpustili v novembri in volitve bodo januarja meseca prihodnjega leta. Zavezniški dopisniki, ki so prisostvovali otvoritveni seji japonskega parlamenta so prvi obiskovalci, ki so pripadajo osim državam, ki so od 1940 stopili v japonsko zbornico.

Japonske vojne izgube

Po radijskem poročilu agencije «Domet», ki so ga šlihi v San Francisco, posnemamo, da so na današnjem sešedanju japonske skupščine javili, da je Japonska v tej vojni izgubila 684 ladij, ki so bile deloma skupščine in deloma obveščevalne, da je Japonska izgubila 51.109 letal in sedaj razpolaga še z 15.886 letali. Japonski ministri predsednik Higakijima je naznanil, da so bile japonske izgube v tej vojni ogromne.

Po poročilu, ki ga je danes dala japonska poročevalna agencija, je japonski ministri predsednik prino Higakijima v svojem večeršnjem govoru v skupščini izjavil, da je Japonska prišla na rob propada zaradi aragotnih napadov in pomorske blokade s strani zavezniških sil, ki je preden je padla prva atomska bomba na Hirošimo. Prvo je tudi omenil, da se je vojaški položaj začel obratovati v prid zavezniških sil s japonskim umikom iz Guadalcanala. Skoro nepremagljive težkice so se množile, spomladi tega leta in splošni položaj dečele je začel kazati nedoumljive znake hitrega pejanja. Proizvodnja je prišla padati in uničila vsako upanje na možnost zmage. Proizvodnja jekla je padla na manj kot eno četrtino proizvodnje. Ker se je vedno nital uvoz industrijske soli, je bila prizadeta tudi kemična industrija. Zmanjšana proizvodnja goriva za letalstvo je hudo vplivala na po-

Iz Slovenije

Oomjevanje vojne škode v Ljubljani opravlja komisija za vojno škodo za mesto Ljubljano, ki jo je imenoval mestni odbor. Predsednik komisije je Novak Karel, finančni uradnik, tajnik Jaro Vojteh, pravnik.

Nacisti so imeli načrte, da bi preselili vse Slovence na Koroskem, Gorenjskem in v litijem okraju. V arhivu Maler-Kaibitacha v Celovcu so našli zemljevid, na katerem je bilo zaznamovano, da vse koroske Slovence preselijo v pokrajino južno od Harkova in zahodno od Rostova v Ukrajini. Slovence iz Gorenjske in iz litijega okraja pa na Krim. Na zemljevidu so bili točno označeni kraji, kamor naj bi bile preseljene posamezne občine. Maler-Kaibitach je bil že v stari Avstriji sovražnik Slovencev in seveda hud nacist.

Minister prosvete je za Narodno gledališče v Mariboru postavil vršila dolžnosti vodje Drame in za dramaturga g. Ludvika Mrzela, za v. d. tajnika Drame g. Emila Smaska, za v. d. vodje Opere g. Antona Neffata in za v. d. tajnika Opere g. Filipa Bernarda.

Obnova Maribora se začne. Mesto je ob zlomu okupatorja nudilo grozno sliko razdejane. Bilo je štiridesetkrat napadeno iz zraka. 700 stavb je težko poškodovanih, polovica teh popolnoma porušena, 3000 stanovanj razdejanih in 4000 poškodovanih. Po centihav bo komaj zadostovalo 41 milijonov zidnih opek in čez 4 milijone strešnih. Škoda je ocenjena na 3,2 milijarde predvojnih dinarjev — brez industrije, železnice, cerkve itd. V prihodnjih dneh bo do ustanovitve obnovitvene zadruge.

Po osvoboditvi Slovenije je bilo le 14% železnih prog sposobnih za promet, vse ostale proge so bile razdrte in pokvarjene. Okupator je uničil 219 železniških mostov, 108 postojnih poslopij, 727 strojev, 106 stanovanjskih hiš, 96 kurilnic in delavnic, sekcijskih skladišč in drugih za promet važnih in neobhodno potrebnih poslopij. Nekatere poslopja so tako poškodovana, da jih bo treba 270 zgraditi znova medtem ko bodo za popravila ostalih zgradb potrebne večje investicije.

Pravice delavskih združenj v Julijski krajini

Izjava majorja Albrighta, vodje Delovnega urada

Trst, 6. septembra
Delavska združenja v predelu Julijske krajine, ki je pod upravo Zavezniške vojaške uprave čimajo iste pravice in uživajo vse prednosti svobodnih združenj, kot sta v vseh demokratičnih deželah sveta.

To izjavo je dal major R. M. Albright, vodja delovnega urada Zavezniške vojaške uprave, na različna vprašanja glede politike Zavezniške vojaške uprave napram sindikatam in drugim notranjim komisijam. Vprašanje so naslovili na majorja Albrighta izvršni odbori delavskih združenj in delodajalcev.

Glede delavskih združenj je major Albright spomnil na glavno odredbo Zavezniške uprave št. 4, ki razpušča vse fašistične sindikalne organizacije in pravi: «Delavci imajo pravico združevanja, shodov in volitev zastopnikov svojega stanu, ki naj v njihovem imenu sklepajo kolektivne pogodbe in rešujejo vprašanja, ki se tičejo skupnega dela, delovnih pogojev, ugovorov in nepravilnosti v njihovem socialnem in gospodarskem obstoju.»

Možnost ustanovitve novih organizacij

«To pomeni — je pojasnil major Albright — da morajo biti delavci člani kakršne koli delavske organizacije po razpustu fašističnih sindikatov (nekateri od teh so obstojale že prej kot podtalne organizacije pod fašizmom in nemško zasedbo nove ali nove ustanoviti tudi organizacije).

«Da zagotovimo vsakemu delavcu njegove pravice, so sveti in delavska združenja odgovorna za poslovanje na demokratičen način v svojih organizacijah in za upravljanje brez ravnih, verekih in političnih razlik.»

Z dodelitvijo teh pravic so prejele sindikalne organizacije vse

pravice in ugodnosti sindikalnih organizacij v vseh demokratičnih deželah sveta.

Notranje komisije

Major Albright je nato prešel na obravnavanje vprašanja o notranjih komisijah.

«Poleg združenih in federativnih sindikatov — je nadaljeval — morajo delavci posameznih tovarnov ustanoviti notranjo komisijo, ki naj jih predstavlja pred upravo tovarne. Take notranje komisije so pooblašene sklepati kolektivne pogodbe po nasvetu sindikatov in reševati krajevna vprašanja brez upravljanja istih.»

«Kot pravi glavna odredba št. 4 morajo delavci pooblastiti sindikalno organizacijo, da jih predstavlja v vprašanjih in sporih, ki se tičejo njihovega dela, delovnega časa, plačila, delovnih pogojev, ugovorov, nasprotij in sprememb njihovih socialnih in gospodarskih pogojev.»

«Kakor delavski zastopniki, tako tudi notranje komisije ne morejo izvrševati notranjih poslov. Med namlogami notranjih komisij in drugih skupin, ki jih določijo delavci za podajanje njihovih zahtev upravniki, ni nastavljanje in odpustila, ne delavcev ali uradnikov, spreminjati in dodeljevati ali odvzemati oblast, določevati predelavce in drugo nadzorno osebo, niti usnavljati urade ali oddelke, kakor tudi ne določati osebe upravnega značaja.»

«Notranje komisije morejo predložiti upravnemu ugovore in nasprotja, do katerih pride med delavci in delodajalci ali med družbami in zvezami ter morejo predložiti predloge Zavezniški vojaški upravi preko krajevnega Delovnega urada.»

Začasno odpuščeno osebje

Major Albright je dodal: «Osebe, ki so bile od notranjih komisij začasno ali stalno odpuščene pred objavo razglasov št. 7 in 8, naj ostanejo brez dela do odločitve Komisije za šikanje, ustanovljene s tem dvema odredbama.

V slučaju, da uprava neke tovarne ni zmogla izvrševati svojih poslov v kakršnem koli smislu, bo Zavezniška vojaška uprava določila enega ali več komisarjev.

Na koncu je major Albright spregovoril o vprašanju, ki bi mogla nastati v razvoju razgovorov in do ločil v sindikatih in med sindikati samimi. Dejal je: «Kakršnokoli vprašanje, nasprotje ali ugovor s strani enega združenja proti drugemu, vsa vprašanja, nasprotja in ugovori, ki bi mogli nastopiti med tovarno ali dvema in več združenji ali nesporazum med sindikalnimi odposlanci in notranjimi komisijami, se mora predložiti preko krajevnega Delovnega urada. Zavezniški vojaški upravi.

Nezadovoljstvo belgijske komunistične stranke

London, 6. septembra
Radijska postaja mesta Brusel poroča, da se je izvršni odbor belgijske komunistične stranke izjavil za tesnejše sodelovanje s socialistično stranko.

Nemški ujetniki za obnovo uničenih dežel

Berlin, 6. septembra
Mednarodna poročevalna služba sporoča, da je ameriški brigadni general Frank I. Mosherly naznanil, da bodo 1.350.000 nemških vojskih ujetnikov, ki so na ameriškem zasedbenem področju, v kratkem dali na razpolago Franciji, Belgiji in Luksemburgu za obnovo uničenih dežel. Francija jih bo dobila 1 milijon 300.000 kot dodatek tistim, ki so bili v Franciji še pred nemško predajo, Belgija jih bo dobila 450.000 in Luksemburg 8000.

12-13 milijonov izselencev v Nemčiji

Berlin, 6. septembra
Kot javlja nemški Rdeči Križ so iz ozemelj, ki so bila priključena Poljski in Češkoslovanski na podlagi potdamskih sklepov, izselili 12 do 13 milijonov ljudi.

To množico preseljevanje je vzrok za velike tativne krompirja na poljih, ker je bilo mnogim beguncem zaradi boleznih prepovedano vstopiti v mesta in vase.

Eksplodije razstreliva

Rim, 6. septembra
«Reuter» javlja, da je zaradi eksplozivnega vagona z municijo južno od Ankone, nad 100 ljudskih žrtv.

DEMOKRATSKE BESEDE

Pot v suženjstvo

(Po Friedr. A. Hayeku)

X.
Zaradi tega se ljudje, ki se jim upira zamisel politične diktature, čisto vendarle glasno navedejo na diktatorje na gospodarskem področju.

Razlogi, ki jih uporabljajo, apelirajo na naše najboljše instinkte. Če bi nas namrečno zares osvobodila manj pomembnih skrbi in tako pripomogla, da bi postalo naše življenje lahkotno in visoko duhovno razvito — kdo bi takim ideal omaloževal?

Na žalost pa zgolj gospodarskih smotrov ne moremo ločiti od drugih življenjskih smotrov. Ker varljivo imenujemo gospodarski nagibi, pomeni čisto navadno željo po splošni ugodni prihodnosti. Za denarjem stremimo le zaradi tega, ker nam nudi največjo možnost užitivanja sadov naših naporov — če smo si ga prislužili, nam je na prostu dano, da ga potrošimo kot se nam ljubi.

Ker zaradi omejenosti denarnih dohodkov občutimo pomanjkanje, ki ustvarja naše relativno siromastvo, so nekateri začeli denar kot simbol tega pomanjkanja sovrati. Dejansko pa je denar eno izmed najpomembnejših sredstev svobode, ki jih je človek kdaj našel. V sedanjih družbi nudi denar siromastnemu človeku zapreko, ki omejuje možnost izbire; mnogo večje, kot ga je pred nekimi generacijami imel bogatin.

Pomen poslastica denarja bomo bolje razumeli, če si predstavljamo, kako bi v resnici bilo, če bi — kot znanilci predlagajo mnogi socialisti — «denarni nagibi» na široko namodestili z «gospodarskimi dražili». Če bi vse nagrade dajali ne v denarju, marveč v obliki javnih okoliščin, privilegijev, vplivnih mest, na katerih bi lahko izvajali oblast nad drugimi, v obliki boljših stanovanj in hrane, možnosti potovanja ali vzgoje, bi to pomenilo, da prejemnik ne bi več imel izbire. Tisti, ki bi določal nagrado, ne bi določal samega njegovega obsega, marveč tudi način, kako naj jo prejemnik uživa.

Tako zvana gospodarska svoboda, ki nam jo obljublja enačnistični pomeni, da nam ne bi bilo treba več reševati svojih gospodarskih vprašanj in se mučiti s težkimi izbirami, ki jih to čisto viktuje. Ker smo po današnjim okoliščinami skoro povsem odvisni od sredstev, ki jih proizvajajo soljudje, bi pomenila gospodarska načrtovnost vodstvo, oz. nadzorstvo nad vsem našim življenjem. Le malo ali pa nič ne bi ostalo od naših osnovnih potreb do odnosov našega dela do uporabe prostega časa, nad čemer enačnistični ne bi vrtili «zvestavnega nadzorstva».

Oblast enačnističnega nad našim zaeblnim življenjem pa ne bi bila nič manj učinkovita, če bi bil potrošnik vsaj po imenu svoboden v tem, kako lahko po lastni volji potroši svoj dohodek, ker bi oblast nadzirala proizvodnjo.

Svoboda izbire v konkurenčni družbi aloni na dejstvu, da se lahko obrnemo na drugo osebo, če nam prva odredi zadovoljstvo naših želja. Če pa našim na monopolist, smo v njegovi oblasti. Oblast pa, ki bi vodila vse gospodarski sistem, bi bila najmočnejši monopolist, ki si ga je mogoče predstavljati.

Imej bi popolno oblast, da bi odločal, kaj in pod kakšnimi pogoji bomo dobili. Ne odločal bi samo, kakšno blago in oskrba bo na razpolago ter kakšna bo količina; zmoebl bi bil uravnavati razdeljevanje med okraji in skupinami ter bi lahko, če bi se, po mili volji delal med osebam razliko. O tem, kaj prav za prav želimo ali ne želimo, ne bi odločalo naše lastno stališče, marveč stališče nekoga drugega, ki bi odločal, kaj naj dobimo.

Oblastvena volja bi oblikovala in «vodila» naše dnevno življenje bolj, kakor volja proizvajalca. Čas, ki ga prebijemo pri delu, je mnogim izmed nas večji del vsakega življenja. Posel nam običajno določa prostor, kjer živimo in ljudi, med katerimi živimo. Zaradi tega je delna svoboda v izbiri dela verjetno celo pomembnejša za našo srečo kot svoboda v tem, kako trošimo in prostem času svoje dohodek.

Celo na najboljšem svetu bi bila ta svoboda omejena. Le malo ljudi ima izobilo možnosti izbire za svoje delo. Največjeje pa je, da imamo vsaj nekaj izbire, da nismo popolnoma vezani na posel, ki nam je bil izbran in da imamo skoraj vedno kakšno pot za spremembo, da z delno žrtvijo dosežemo svoj smoter, če postane eno mesto nevarno ali če smo se ogreli za drugo. Nič ni bolj nezmožno kot zavesti, da na nobeden način ne moremo spreminjati lastnih življenjskih okoliščin.

GOSPODARSTVO

V nekaj dneh bodo Franciji izročili približno 6.500 tovornih avtomobilov. Vozila bodo služila civilnim potrebam. Naročena so bila pred razveljavljanjem zakona o zbiranju in posojilov. Večje število avtomobilov — 3.425 — bodo izročili tudi Holandski.

V Genovu je prispela prva pošiljka žita za Švico. Zdržene države so sklenile s Francijo sporazum, po katerem so dobila Francija posojilo v znesku 640 milijonov dolarjev. Posojilo bo dolgoročno in bo služilo za nabavo blaga v Ameriki. V teku so pogajanja še za dve drugi posojili, ki tudi ugodno potekajo.

Tudi Kanada je dala posojilo Franciji. Posojilo bo znašalo 350 milijonov dolarjev. Sporazum mora odobriti še kanadski parlament. S tem kreditom bo Francija nakupila v Kanadi žito, poljedelske stroje in ladje.

Ameriški vojaški delegati so predložili na konferenci v Frankfurtu načrte za decentralizacijo nemške industrije. Po teh načrtih naj bi ostale nedotaknjene naprave kmetijske industrije in velike hidroelektrične naprave, ki so potrebne za kmetijstvo.

Med Švico in Švedsko bo v kratkem vzpostavljen redni zračni promet z vmesnim pristajanjem v Parizu.

Guverner Ohia - Slovenec

Uspešna življenjska pot našega rojaka

Guverner ameriške federalne države Ohio je Slovenec. Pise se Lauš. Je sin preprosti staršev, ki so leta 1885 prišli v Ameriko. Preden je prišel do tako visokega položaja, se je moral boriti v velikih težavah. Oče je bil delavec v železnici in je zgodaj umrl. Mladi Frank je pomagal voditi materino gostinstvo v Clevelandu. Poljot sport je imel še časa, da je gojil tega in se izobraževal v večernih šolah. Kot igralec baseballa, ameriškega narodnega sporta, je postal ponos svojega kraja. Po prvi svetovni vojni, v kateri je postal poročnik, se ni odzval vabilom sportnega kluba Atlanta, da bi igral kot profesionalist, ker se je popolnoma posvetil pravnim študijem. Leta 1920 je postal odvetnik. Njegovi prvi delatniki so bili v politiki in govorili, pri volitvah v državni zbor je bil dvakrat poražen.

Leta 1932 je bil ljubitevi mladi odvetnik izvoljen za občinskega svetnika v Clevelandu. Štiri leta pozneje je bil izvoljen za sodnika. Na tem mestu je postal slaven, ker je v svojo silo preprečil spekulante in hazarderje. Leta 1941 je kandidiral za župana in zmagal s 59 odstotki glasov, leta 1943 pa z novo s 71 odstotki glasov. Zlasti je priljubljen zaradi poštenosti in dobrega upravljanja pridobila el vedno več prijateljev. Cleveland se je po njegovim vodstvom vztrajno bojeval, da odpravi mladišne zločince, črna borzo, stavke, ki bi zmanjševale vojno proizvodnjo in za higijenske ukrepe. Lauš se ni priključil nobeni stranki, vedno je igral odprto igro.

Bodoči kandidat za predsedniške volitve?

Ko so bile letošnje volitve za guvernerja, so republikanci postavili za svojega kandidata majora Jamesa Garfielda Stewarta iz Cincinnatija. Na zahtevo predsednika Roosevelta in narodnih demokratičnih voditeljev so pa na demokratično listo postavili kot kandidata clevelandskega župana Laušja. Toda demokratiška stranka ni poslala v Ohjo niti pomoči niti denarja. Propaganda za Laušja je delal ožek krog njegovih prijateljev. Propaganda ni stala niti 25.000 dolarjev. V propagandi so ga podpirali veliki častniki severnoahijskih industrijskih mest. Laušja pa so najbolj podprli neodvisni glasovi. Zastopal je New Deal in nacionalno demokratično miselnost. Prebitek 100.000.000 dolarjev ohiojskega preračuna, ki se

Največja tajnost sedanje vojne

Atomska bomba - orožje, ki lahko v nekaj trenutkih stre odprano moč sovražnika - Mišljenje G. B. Shawa

Prihajamo v novo dobo, dobo atomske sile. Kakor druge dobe v razvoju človeške civilizacije, je nastopila tudi ta v sedanji razdiralni vojni. Rojstvo je dobe je človeštvu naznanil predsednik Združenih držav s sledečimi besedami: »Pred 16 urami je ameriško letalo odrglo bombo na Hirošimo, važno japonsko vojaško središče. Bomba ima težo več kot 20.000 ton običajnega razstreliva. To je atomska bomba, ki je zgrajena na osnovi izrabe osnovne sile v svetovni. Je največji napredek v zgodovini organizirane znanosti...»

Za Združene države je atomska bomba velika vojaška in znanstvena vrednost. Je pa istočasno najhujše razdiralno orožje v rokah človeka. Videli smo, kakšen učinek sta imeli dve sami bombi na konec vojne v Japonsko. Če Japonska ne bi sprejela pogojev, bi se spremenila v ruševine, kakršnih svet še ni videl.

Toda atomska bomba je nekaj več kot orožje, ki je izobilovalo zgodovino leta 1945; je brutalni začetek novega sveta in orožje, ki bo pomagalo ohraniti mir. Znanstveniki so ustvarili in v uspehom uporabili orožje, ki lahko v nekaj trenutkih stre uporno moč sovražnika. Ne zavedamo se še popolnoma str-

šne uporabe eksplozivne sile, ki nastane pri razbijanju atomov. Predsednik Truman je naznanil nevarnost; izdelovanje in uporaba morata biti načrtna. Predsednik je dal besedo, da bo: 1. predložil Kongresu, naj vlada prevzame kontrolo nad proizvodnjo in uporabo atomskih bomb; 2. sam preučeval in tudi priporočil Kongresu, naj naredi iz atomske sile smotnega činitelja, ki bo pomagal ohraniti mir na svetu.

Sodelovanje Anglije in Združenih držav

Atomska bomba je bila največja tajnost te vojne. Strokovnjaki so pričeli s pripravami že leta 1941, ko so bili Angličani gotovi, da je izdelava takšne bombe možna. V tej dobi so pa doživljali tudi razočaranja. Nekega zimskega dne leta 1942 so angličani in norveški prostovoljci napadli nemško postojanko na Norveškem in našli velike vodne naprave ter nemške strokovnjake, ki so delali iste poskuse. Tudi ameriški znanstveniki so bili na delu, toda videli so, da so jih Nemci prehiteli. Prišla se je tekma med laboratoriji. Da imajo zdaj ravno Američani atomsko bombo in verjetno edini možnost izdelovanja, je deloma uspeh britanskega znanstvenika temu narodu.

Kakor je bilo ob iznajdbi radara, tako so tudi ob iznajdbi, kako se razbijajo atomi, angličani, kanadski in ameriški znanstveniki vedno sodelovali. Winston Churchill in Franklin Roosevelt sta se sporazumela, da jo bodo izdelovali v Ameriki, ker so bili tam dani vsi pogoji za izdelavo in se ni bilo treba bati sovražnih napadov. Američani so ali takoj na delo in zgradili tri velika podjetja: v Oak Ridgeu, Tenn., 30 km zahodno od Knoxvillea, v Pasco, severozahodno od Washingtona, 240 km juževzhodno od Seattlea, v Los Alamosu, N. M., 48 km severozahodno od Santa Fe.

V ministrstvu vojske so najbolj tajno držali takimenovani »Manhattan načrt«. Pri poskusu so sodelovali najboljši znanstveniki in strokovnjaki; na razpolago so imeli najboljše surovine. 65.000 oseb je istočasno delalo pri izvedbi tega načrta, nobeden pa zanj ni vedel. Končni uspeh dela so videli šele pred kratkim. Izdatki so bili ogromni, toda izplačalo se je. Predsednik Truman je dejal: »Izdali smo 2 milijona dolarjev za najbolj tvegano znanstveno podjetje v zgodovini — in zmagali.«

Vsakemu ameriškem državljanu in tudi državljanu pomeni zmaga miru toliko, kot se ni pomenila nikoli. Winston Churchill je v Londonu dejal: »Moliti moramo, da to strašno orožje prinese mir med narodi. Namesto da prinese brezmejno razdeljevanje po vsej zemeljski krogli, naj postane večin vir napredka.«

V pismu, ki ga je poslal znanj anglijski satiriki George Bernard Shaw uredniku londonskega dnevnika »Times« pravil, da bodo v zvezi z odkritjem načina izkoriščanja atomske sile našli mnogo silnejše virov kot je uran.

Shaw primerja atomsko bombo z silo, ki se razvija pri zarahih zvezdah.

Vročina, ki se razvija pri žarečih zvezdah, presega vsako človeško domisljivo. Kar se dejansko dogaja s temi zvezdami, bi se lahko zgodilo tudi naši zemlji. Protini bi se združili s svojimi krogi elektroni, ki težijo samostojni nevtroni, iz katerih je sestavljena snov, in povzročili temperaturo, pri kateri bi se vsa zvezda spremenila v prah in izhlapevala. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Atomska bomba eksplozija kot pri zvezdah

»Kar nam je zdaj uspelo doseči z velikimi stroški, ni nič drugega kot eksplozija urana, ki je podobna eksploziji pri zvezdah. Ko bo ta postopek prišel iz svoje poskusne stopnje razvoja, bo gotovo cenejši. Prav tako bomo imeli silnejši razstrelivo pri atomski bombi.

Zgodilo bi se nam lahko, kot se je nekdanji učencu čarovnika, ki je sicer znal zasnovati čarovnico, ni je pa znal ustaviti, da bi tudi mi sprožili razdiralni postopek na zemlji, ne bi pa ga znali ustaviti — tako bi se končno izpolnilo Prosperjevo prerokovanje.

V zvezi z našim dosedanjim obnašanjem me morda izključijo takšne možnosti, zato je vredno, da jo navedemo.

Polkovnik Alfred C. Bowman, višji častnik za civilne zadeve pri Zavezniški vojaški upravi Julijske krajine, je danes sprejel člane prizivne komisije za čiščenje, ki jo je imenovala Zavezniška vojaška uprava.

Poleg predsednika odvetnika Edmunda Puecherja so bili navzoči naslednji člani komisije: ing. Fernando Ganduso, odvetnik Rodolfo Rinaldini, dr. Francesco Addobati, ravnatelj Pompeo Zumin, odvetnik Nikolai Tonkili in ravnatelj Giusto Montena.

Polkovnik Bowman se je najprej pogovarjal s posameznimi člani komisije, nato pa je imel kratek govor o namenu komisije, ki jo je imenovala komisija na poti obnove, tako v moralnem, kakor v političnem pogledu za tisti pas Julijske krajine, ki je zaupan anglo-ameriški upravi.

Odgovarjajoč na kritike, zakaj je bila Zavezniška vojaška uprava tako počena pri postavljanju organov za čiščenje, je polkovnik odgovoril, da je Zavezniška vojaška uprava premisljeno postopala. Nekeleto pošel, da bi mogla zgraditi trdne temelje organizacije, ki bo, kakor upa, pred očmi sveta delala čast Julijski krajini.

Četudi so bile komisije za čiščenje postavljene z dekretom Zavezniške vojaške uprave, so bile vendar zaupane ljudstvu tega področja, kateremu dejansko pripadajo. Zavezniška vojaška uprava je sicer vedno pripravljena s pomočjo svojih dobrih uradov pomagati komisijam za čiščenje, toda komisije se ne smejo nikdar smatrati, da so pod nadzorstvom Zavezniške vojaške uprave.

Kadar pridejo k meni ljudje — je dodal polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

TRŽAŠKA KRONIKA

Izjava polkovnika Bowmana

Polkovnik Alfred C. Bowman, višji častnik za civilne zadeve pri Zavezniški vojaški upravi Julijske krajine, je danes sprejel člane prizivne komisije za čiščenje, ki jo je imenovala Zavezniška vojaška uprava.

Poleg predsednika odvetnika Edmunda Puecherja so bili navzoči naslednji člani komisije: ing. Fernando Ganduso, odvetnik Rodolfo Rinaldini, dr. Francesco Addobati, ravnatelj Pompeo Zumin, odvetnik Nikolai Tonkili in ravnatelj Giusto Montena.

Polkovnik Bowman se je najprej pogovarjal s posameznimi člani komisije, nato pa je imel kratek govor o namenu komisije, ki jo je imenovala komisija na poti obnove, tako v moralnem, kakor v političnem pogledu za tisti pas Julijske krajine, ki je zaupan anglo-ameriški upravi.

Odgovarjajoč na kritike, zakaj je bila Zavezniška vojaška uprava tako počena pri postavljanju organov za čiščenje, je polkovnik odgovoril, da je Zavezniška vojaška uprava premisljeno postopala. Nekeleto pošel, da bi mogla zgraditi trdne temelje organizacije, ki bo, kakor upa, pred očmi sveta delala čast Julijski krajini.

Četudi so bile komisije za čiščenje postavljene z dekretom Zavezniške vojaške uprave, so bile vendar zaupane ljudstvu tega področja, kateremu dejansko pripadajo. Zavezniška vojaška uprava je sicer vedno pripravljena s pomočjo svojih dobrih uradov pomagati komisijam za čiščenje, toda komisije se ne smejo nikdar smatrati, da so pod nadzorstvom Zavezniške vojaške uprave.

Kadar pridejo k meni ljudje — je dodal polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Polkovnik Bowman — in navajajo razloge, zaradi katerih zanje ne veljajo določila o čiščenju, jim odgovorim, da čiščenje ni moja zadeva, ker je zadeva, ki se tiče Julijske krajine. Vsi njeni prebivalci, če bi bili na njej, bi zgoreli tako hitro in popolnoma kot v nobenem krematoriju.

Izredna podpora za primere neprostopolne brezposelnosti

Razglas št. 13. Zavezniške vojaške uprave

Polkovnik Alfred C. Bowman, višji častnik za civilne zadeve, je določil začasno izplačevanje izrednih podpor tistim, ki so brez svoje krivde brezposelni.

Brezposelnostne podpore in njih trajanje. Delavcem, ki izgube ali so izgubili svojo zaposlitev zaradi sedanjih izrednih okoliščin, nastalih zaradi vojne, se določa plačevanje izredne brezposelnostne podpore. To izplačevanje se bo pričelo 1. septembra in bo trajalo 3 mesece, t. j. do 30. novembra 1945, razen v primeru kake druge odredbe Zavezniške vojaške uprave. Ta plačila niso v nobeni zvezi in so popolnoma neodvisna od sedanjega obveznega zavarovanja proti brezposelnosti, ki se bo plačevalo še naprej v skladu z določili zakona.

Pogoj za dobljanje podpore. Delavec mora bivati na področju Julijske krajine in je moral biti na tem ozemlju redno zaposlen vsaj 6 mesecev v času od 1. maja 1943 do 1. maja 1945. Brezposelnost mora biti neprostopolna kot posledica izgube dela po 1. marca 1945. Delavec, v trenutku ko stopi ta ukaz v veljavo, ne sme biti mlajši od 16 let in ne starejši od 65 let, mora biti vpisan pri krajevni Delovni uradu ter izjaviti, da je sposoben za delo in da je pripravljen sprejeti katero koli drugo primerno zaposlitev, ki bi mu jo ponudil Delovni urad. Dokazati mora zadostno svoje bivališče, staž, trajanje in kraj njegovega dela, dan in vzrok odpusta ali prekinitve dela.

Kdor bi imel potrebne pogoje za podporo, ne pa vseh zgoraj navedenih, ne bo vključen od podpore, če lahko dokaže, da je upustil delo ali je bil odpuščen ali odstavljen po 1. septembru 1943 zaradi svojega protifašističnega prepričanja.

Višina podpore. Vsak delavec, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za prejemanje v tem razglasu omenjene

podpore, bo plačan na naslednjih osnovah: delavci 80 lir dnevno; delavka 60 lir dnevno; delavci (od 16-18 let) 40 lir dnevno.

Omenjene dnevne vsote bodo pomnožene za: vzdrževanje ene osebe 10 lir dnevno; vzdrževanje 2 oseb 15 lir dnevno; vzdrževanje treh ali več oseb 20 lir dnevno. Pojem »vzdrževanje oseb« se tukaj nanaša samo na ženo in na otroke pod 18 let.

Izplačevanje podpore. Podpore se bodo izplačevale na sedežu Narodnega zavoda za socialno zavarovanje, ali pri agencijah, katere bo ta zavod določil v občini, kjer živi delavec, vsakihi 15 dni na osnovi števila delovnih dni v prejšnjih petnajstih dneh. Kar se tiče brezposelnosti, se bodo za praznike smatrali tisti dnevi, kakor je določeno z zakonom za normalno brezposelnostno podporo.

Kdo nima pravice do podpore. Delavec, ki je prostovoljno zapustil delo, ali če so ga odpustili zaradi prejemnega donosa njegovega dela. Nadalje je je bil zaposlen pri kakšni politični organizaciji fašistične stranke, ali če so ga odpustili zaradi prejemnega donosa njegovega dela. Nadalje je je bil zaposlen pri kakšni politični organizaciji fašistične stranke, ali če je prostovoljno delal pri nemških političnih ali vojaških organizacijah. Delavec, ki ne more dokazati, da izpolnjuje predpisane pogoje. Delavec, ki je brezposeln zaradi stavke ali zaradi ustavitve dela in je bil v to zaplet